

VENDIM
Nr. 54, datë 23.12.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Vladimir Kristo	anëtar i “ “
Vitore Tusha	anëtare e “ “
Altina Xhoxhaj	anëtare e “ “
Fatmir Hoxha	anëtar i “ “
Fatos Lulo	anëtar i “ “
Sokol Berberi	anëtar i “ “

me sekretare Blerina Basha, në datën 24.10.2013 mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 41 Akti, që i përket:

KËRKUES: Rrapo Muçi

SUBJEKTI I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi, si të papajtueshme me Kushtetutën, i vendimeve: nr. 114, datë 21.10.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë; nr. 58, datë 6.6.2005 të Gjykatës së Apelit Gjirokastrë; nr. 00-2011-879 (122), datë 5.10.2011 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

GYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Sokol Berberi, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të mbrojtësit të kërkuarit, që kërkoi pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që kërkoi rrëzimin e kërkesës dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë, me vendimin nr. 114, datë 21.10.2003, ka vendosur deklarinimin fajtor të kërkuarit për kryerjen e veprës penale të “rrëmbimit të personit”, parashikuar nga neni 109/1 i Kodit Penal (KP) dhe, në aplikim të nenit 25 të KP-së, e ka dënuar me 18 vjet burgim. Kërkuar ka qenë në mungesë, i përfaqësuar nga avokati i caktuar nga familjarët.

2. Gjykata e Apelit Gjirokastrë, me vendimin nr. 35, datë 8.4.2004, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të mësipërm.

3. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 2, datë 12.1.2005, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 35, datë 8.4.2004 të Gjykatës së Apelit Gjirokastrë, dhe e ka kthyer çështjen për rigjykim, pranë po asaj gjykate, me trup tjetër gjykes.

4. Gjykata e Apelit Gjirokastrë, me vendimin nr. 58, datë 6.6.2005, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 114, datë 21.10.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë.

5. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 455, datë 14.7.2006, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuar. Në të tria shkallët e juridiksionit të zakonshëm kërkuar është mbrojtur nga avokati i caktuar nga familjarët.

6. Kërkuar i është drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) për parregullsi të procesit gjyqësor të zhvilluar ndaj tij, kërkesë e cila nuk është kaluar për shqyrtim në seancë plenare për arsye të paraqitjes së saj jashtë afatit (*shih vendimin e moskalimit nr. 141, datë 26.12.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

7. Në datën 12.6.2009, kërkuar është ndaluar nga policia për efekt të ekzekutimit të vendimit penal të formës së prerë. Ai ka bërë kërkesë për rivendosje në afat për të paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë, të cilën, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë, me vendimin nr. 144, datë 31.7.2009, e ka pranuar.

8. Kërkuesi ka ushtruar rekurs ndaj vendimit nr. 58, datë 6.6.2005 të Gjykatës së Apelit Gjyrokastër. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pasi ka vlerësuar se një rekurs i tillë ndaj të njëjtit vendim gjyqësor është marrë njëherë në shqyrtim nga Gjykata e Lartë dhe përbën gjë të gjykuar (*res judicata*), ka vendosur pushimin e gjykimit të çështjes, me vendimin nr. 00-2011-879, datë 5.10.2011.

9. **Kërkuesi** i është drejtuar Gjykatës, duke pretenduar se ndaj tij është zhvilluar një proces i parregullt ligjor. Më konkretisht, ai ka parashtruar se është cenuar:

9.1 E drejta për t'u dëgjuar dhe për të marrë pjesë në gjykim, pasi ai është gjykuar në mungesë, duke mos pasur dijeni për zhvillimin e procesit penal kundër tij;

9.2 E drejta për një mbrojtje efektive për shkak se avokati i caktuar nga familjarët ka mbrojtur të gjithë të pandehurit në kushtet e papajtueshmërisë së interesave midis tyre dhe në kundërshtim me nenin 54/1 të Kodit të Procedurës Penale (KPP);

9.3 Parimi i sigurisë juridike pasi Gjykata e Lartë, në arsyetimin e saj, i është referuar një vendimi unifikues të Kolegjeve të Bashkuara, i cili është në kundërshtim me jurisprudencën e Gjykatës Kushtetuese dhe Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), për sa i përket gjykimit në mungesë;

9.4 E drejta për një proces të rregullt ligjor, lidhur me marrjen dhe përdorimin e provave gjatë procesit gjyqësor, të cilat janë marrë pa respektuar dispozitat procedurale penale që rregullojnë sigurimin e provës së të dëmtuarit, deklaratimet e të bashkëpandehurve dhe paraqitjen për njohje.

10. **Subjekti i interesuar**, Prokuroria e Përgjithshme, në parashtrimet drejtuar Gjykatës, ka paraqitur këto prapësime:

10.1 Pretendimi i kërkuesit, në drejtim të cenimit të së drejtës për t'u dëgjuar, është i pabazuar pasi gjykatat kanë bërë të gjitha përpjekjet ligjore për t'i dhënë kërkuesit një njoftim efektiv, si dhe për marrjen e masave për të siguruar praninë e tij në gjykim;

10.2 Sipas kuadrit kushtetues dhe ligjor, në kohën e zhvillimit të procesit gjyqësor ndaj kërkuesit, realizimi i mbrojtjes së të pandehurit, në të gjitha shkallët e gjyqësorit, nga avokati i caktuar nga familja e tij konsiderohej si pjesë e procesit të rregullt ligjor. Avokati i caktuar nga familjarët i ka mbrojtur interesat e kërkuesit në të gjitha shkallët e juridiksionit të zakonshëm, ndaj pretendimi i kërkuesit për cenim të së drejtës për një mbrojtje efektive është i pambështetur;

10.3 Ndryshe nga sa pretendon kërkuesi, Gjykata e Lartë e ka respektuar parimin e sigurisë juridike në vendimmarrjen e saj, parim të cilin e ka vlerësuar në aspektin e jurisprudencës së GJEDNJ-së dhe të parimit të gjësë së gjykuar (*res judicata*);

10.4 Kërkuesi nuk mund të ngrejë pretendime që lidhen me procesin gjyqësor të themelit, duke përfshirë edhe pretendimin për marrjen e provave, për arsye se ai është jashtë afatit ligjor 2-vjeçar për paraqitjen e tyre në Gjykatën Kushtetuese.

II

Vlerësimi i Gjykatës

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

11. Në rastin konkret, për shkak se argumentet e paraqitura nga kërkuesi lidhen si me procesin e themelit, ashtu dhe me atë të rivendosjes në afat, Gjykata e shih të arsyeshme të vlerësojë çështjen e legjitimitimit veçmas për të dy proceset.

i) Për procesin e themelit

12. Subjekti i interesuar ka parashtruar se kërkuesi nuk legjitimohet *ratione temporis* t'i drejtohet Gjykatës, për sa u përket pretendimeve që lidhen me procesin gjyqësor të themelit, pasi është jashtë afatit dyvjeçar të parashikuar nga ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë".

13. Në jurisprudencën e saj të vazhdueshme, Gjykata ka ritheksuar se çështja e legjitimitimit të kërkuesit lidhet drejtpërdrejt me inicimin e një procesi kushtetues. Individidi, në kuptim të neneve 131, shkronja "f" dhe 134, pika 1, shkronja "g" dhe pika 2 të Kushtetutës, mund të vërë në lëvizje këtë Gjykatë për çështje që lidhen me interesat e tij, kur pretendon se i janë cenuar të drejtat kushtetuese për një proces

të rregullt ligjor, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike.

14. Në bazë të nenit 30 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, “*kërkesa e individit për shkeljen e të drejtave kushtetuese paraqitet jo më vonë se 2 vjet nga konstatimi i shkeljes (....)*”. Gjykata, duke iu referuar jurisprudencës së saj dhe asaj GJEDNJ-së, ka pranuar se mbrojtja kushtetuese dhe ligjore e të drejtave dhe lirive të individit mund të realizohet vetëm kur ushtrohet brenda afateve të përcaktuara në Kushtetutë dhe ligje. Përcaktimi i këtyre afateve nuk përbën një qëllim në vetvete, por bëhet për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve dhe në funksion të parimit të sigurisë juridike (*shih vendimet nr. 17, datë 19.6.2009; nr. 26, datë 15.12.2008; nr. 19, datë 23.12.2004 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në praktikën e Gjykatës, në rastet kur kërkuesi është gjykuar në mungesë (*in absentia*), afati dyvjeçar për paraqitjen e kërkesës në Gjykatë fillon në momentin kur kërkuesi merr dijeni për vendimin e formës së prerë të dhënë ndaj tij (*shih vendimin nr. 9, datë 29.2.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Kjo praktikë e Gjykatës është pranuar edhe nga GJEDNJ-ja në çështjen *Shkalla kundër Shqipërisë, datë 10.5.2011, §53*.

16. Duke iu kthyer rastit konkret, Gjykata vëren se, pretendimet e kërkuesit i referohen kryesisht shkeljeve të pretenduara gjatë gjykimit të themelit të zhvilluar në tri shkallët e juridiksionit të zakonshëm. Ky proces gjyqësor rezulton të ketë përfunduar në datën 14.7.2006, me një vendim penal të formës së prerë.

17. Mbi bazën e materialeve të administruara në dosje, Gjykata konstaton se kërkuesi është vënë në dijeni të këtij vendimi penal të formës së prerë në datën 12.6.2009, kur është ndaluar nga policia për efekt të ekzekutimit të tij. Kërkesa në Gjykatën Kushtetuese është depozituar në datën 13.5.2013, pra jashtë afatit 2-vjeçar që merret parasysh në funksion të inicimit të gjykimit kushtetues, duke filluar nga momenti kur kërkuesi ka ardhur në dijeni të dënimit të tij *in absentia*.

18. Nisur nga sa më sipër, Gjykata vlerëson se kërkuesi nuk legjitimohet *ratione temporis*, për sa u përket pretendimeve të ngritura prej tij, që lidhen me gjykimin e themelit.

ii) Për procesin e rivendosjes në afat

19. Gjykata konstaton se, për sa i përket procesit të rivendosjes në afat, kërkuesi legjitimohet t’i drejtohet Gjykatës, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, si dhe nenit 30 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”. Vendimi i fundit i dhënë nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, për këtë proces, mban datën 5.10.2011, dhe kërkesa e paraqitur pranë kësaj gjykate mban datën 13.5.2013, çka provon respektimin nga kërkuesi të afatit 2-vjeçar të parashikuar nga ligji i sipërpërmendur.

B. Për pretendimin e cenimit të parimit të sigurisë juridike

20. Kërkuesi ka pretenduar, gjithashtu, cenim të parimit të sigurisë juridike, pasi Gjykata e Lartë në arsyetimin e saj i është referuar një vendimi unifikues të Kolegjeve të Bashkuara (*vendimi unifikues nr. 1, datë 20.1.2011*), i cili është në kundërshtim me jurisprudencën e Gjykatës Kushtetuese dhe GJEDNJ-së, për sa i përket gjykimit në mungesë. Sipas kërkuesit, Gjykata e Lartë, në shqyrtimin e çështjeve identike me çështjen konkrete, është bazuar te qëndrimi unifikues i vendimit të sipërcituar në disa raste, dhe nuk e ka aplikuar atë në rastet e tjera.

21. Gjykata ka ritheksuar se interpretimi i ligjeve është kompetencë e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe sidomos e Gjykatës së Lartë. Në këtë kuptim, Kushtetuta i ka dhënë Gjykatës së Lartë autoritetin të njësojë ose ndryshojë praktikën gjyqësore, pra të mbajë qëndrime në çështje të veçanta me qëllim unifikimin e vendimmarrjes së gjykatave të zakonshme (*shih vendimin nr. 6, datë 17.2.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Referimi në vendime unifikuese, si pjesë e arsyetimit të vendimeve gjyqësore, hyn në vlerësimin diskrecional të gjyqtarit të zakonshëm gjatë gjykimit të çështjeve konkrete.

22. Për sa më lart, në çështjen në shqyrtim, Gjykata vlerëson se argumentet e parashtruara nga kërkuesi, në mbështetje të pretendimit për cenimin e parimit të sigurisë juridike, nuk janë ngritur në nivel kushtetues, ndaj, rrjedhimisht, janë të pabazuara.

23. Si përfundim, Gjykata vlerëson se kërkuesi nuk legjitimohet *ratione temporis* t’i drejtohet Gjykatës për pretendimet e ngritura prej tij në lidhje me procesin gjyqësor të themelit, ndërsa, për sa i përket procesit gjyqësor të rivendosjes në afat, çmon se pretendimet e kërkuesit, në drejtim të cenimit të

së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, janë të pabazuara.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1, shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe të nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
 - Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë, dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.
- Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj, Sokol Berberi, Fatos Lulo